

Медсестрам. Маніпуляції

Проведення ін'єкцій

При проведенні ін'єкцій в порт-систему обов'язково повинні дотримуватися дві умови:

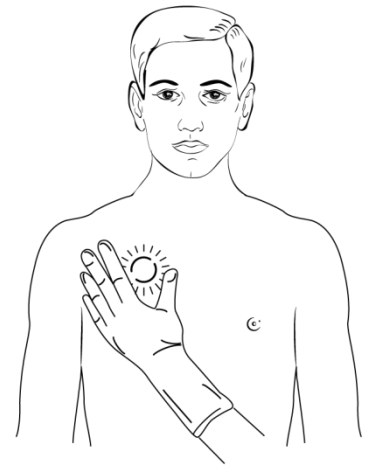
- сувор асептика;
- недопущення потрапляння повітря в систему – це може привести до рефлюксу крові в резервуар з подальшим розвитком тромбозу системи.

Для проведення ін'єкції необхідні наступні приналежності:

- стерильна марля;
- фізіологічний розчин;
- 10-20 мл шприци та/або система для інфузії «ЮРІЯ-ФАРМ» (крапельниця);
- голка для порт-систем (наприклад, Ю-ПОРТ (U-PORT));
- гепаринизований фізіологічний розчин;
- розчин для обробки шкіри (рекомендується Горостен, Повідон-Йод розчин або ін.);
- стерильна прозора або тканинна пов'язка;
- стерильні рукавички;
- лікарський засіб.

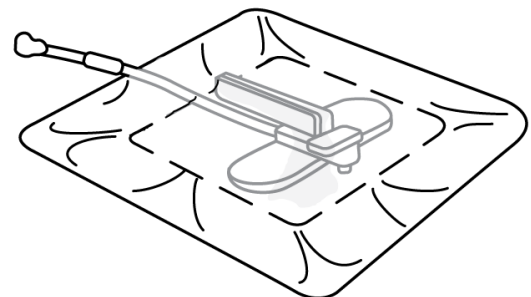
Перед ін'єкцією необхідно:

1. надіти хірургічну маску і вимити руки антисептичним розчином;
2. оглянути шкіру на місці імплантації порту і переконаватися, що немає ніяких почервонінь, набрякості, виразок або виділень;
3. продезінфікувати ділянку шкіри навколо інфузійного порту. Потримати дезінфікуючу серветку 1 хвилину;
4. надіти стерильні рукавички;
5. пальпаторно локалізувати резервуар порту під шкірою;
6. переконаватися, що не відбулося зміщення або перекручення катетера порту;
7. обробити область ін'єкції антисептиком 2 рази (в якості антисептика слід використовувати спирт, Горостен або ін.).

Установка голки:

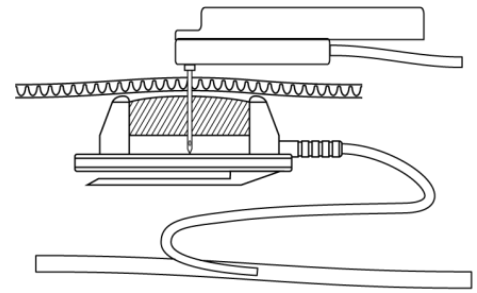
1. виберіть голку для порт-системи необхідного розміру відповідно до в'язкості речовини, яка вводиться і швидкості її введення, а також необхідної довжини в залежності від товщини шкіри пацієнта і мембрани порту;
2. промийте голку фізіологічним розчином;
3. обробіть поверхню шкіри перед введенням стерильної голки антисептиком;
4. ін'єкцію або інфузію виконуйте після перевірки стану і промивання системи фізіологічним розчином. Накладіть стерильну фіксуючу пов'язку, яка дозволяє спостерігати за місцем пункції. Під час введення ліків необхідний постійний нагляд.

Проведення ін'єкції:

- приготуйте шприци з фізіологічним розчином (обсяг не менше 10 мл), шприц з гепаринизованим фізіологічним розчином (10 мл) і лікарським препаратом;
- продезінфікуйте місце ін'єкції;

- локалізувавши резервуар, зафіксуйте його двома пальцями, перпендикулярно поверхні шкіри введіть голку для порт-системи через шкіру і мембрану порту (до упору в дно резервуара), аспіруйте шприцом можливе повітря і рідину з порту до появи в шприці крові;
- не виймаючи голки, поміняйте шприци (при цьому, в разі використання голки з подовжувачем, перекрийте замок);
- введіть фізіологічний розчин (5-10 мл), контролюючи свої відчуття (якщо введення ускладнено – можлива оклюзія катетера тромбом, якщо розчин надходить надто легко – може призвести до пошкодження катетера).

Зверніть увагу!

Ніколи не використовуйте шприц менше 10 мл, оскільки в маленьких шприцах може створюватися надлишковий тиск.

При введенні у пацієнта не повинно з'являтися відчуття болю та розпирання. Слідкуйте за станом навколишньої шкіри, для виключення підшкірного введення розчинів.

Взяття крові на аналіз

Намагайтеся по можливості не використовувати порт для взяття аналізів крові без крайньої необхідності!

У разі використання порту з цією метою не допускайте тривалого перебування крові в порожнині порту, оскільки можливе тромбування системи.

Пам'ятайте, що кров є хорошим середовищем для розмноження мікроорганізмів.

Процедура взяття крові на аналіз:

- промийте систему 5-10 мл фізіологічного розчину;
- проведіть забір крові (перші кілька мілілітрів краще не використовувати для аналізу);
- швидко промийте систему 20-40 мл фізіологічного розчину;
- введіть 3-5 мл гепаринизованого фізіологічного розчину.

У разі тромбування системи рекомендується спробувати промити її урокіназою (1 мл урокінази + 0,9 мл фізіологічного розчину) за наступною схемою:

- ввести 1-2 мл;
- почекати 15 хвилин;
- провести аспірацію вмісту системи;
- перевірити прохідність системи введенням 10 мл фізіологічного розчину;
- повторити процедуру в разі необхідності.

Використовуйте для роботи тільки шприци об'ємом не менше 10-20 мл.

Не слід намагатися прикладати надмірне зусилля під час промивання системи.

Переливання крові

Інфузійні порти можуть бути використані для переливання крові або її компонентів. Для збільшення швидкості під час переливання крові або її компонентів, а також щоб уникнути гемолізу клітин крові використовуйте голки Ю-ПОРТ (U-PORT) 19 G і 20 G.

Парентеральне харчування

Для максимального збільшення швидкості при введенні глюкози, а також ліпідних розчинів використовуйте голки Ю-ПОРТ (U-PORT) 19 G і 20 G.

Промивання і введення гепарину

Введення гепарину після використання підшкірного порту дозволяє запобігти закупорки або ж тромбозу катетера, і саме по собі не є строгим приписом для проведення цієї процедури. Тому рішення про введення гепарину кожен лікувальний заклад приймає самостійно.

Оскільки багато ліків можуть взаємодіяти з гепарином, що може викликати появу осаду і блокування катетера, вводите гепарин зразу після закінчення лікування, а саме після промивання порту фізіологічним розчином. Розчин повинен мати концентрацію від 100 до 500 од/мл. Для приготування 100 од/мл розчину в 10 мл шприц, що містить 0,2 мл чистого гепарину (5,000 од/мл), додайте 9 мл фізіологічного розчину.

Догляд за порт-системами

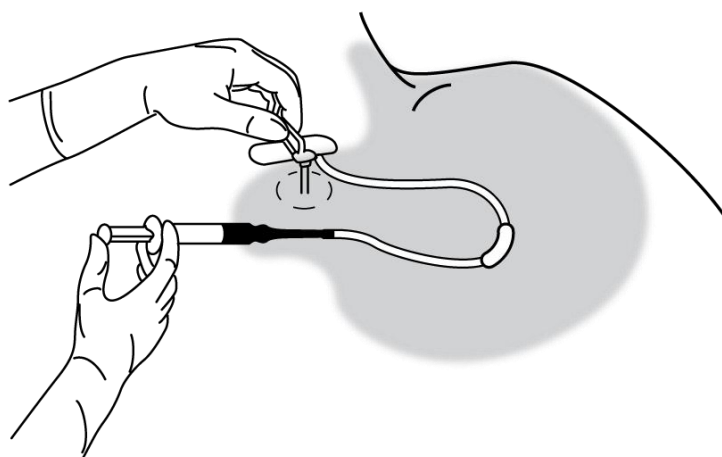
Промивайте порти фізіологічним розчином або ж розчином, що містить гепарин, в кінці кожного курсу лікування.

Якщо лікування не проводиться, порти слід промивати кожні 4-6 тижнів.

Порти, які використовуються для введення глюкози, потрібно промити спочатку чистим фізіологічним розчином, потім розчином з гепарином.

Видалення голки

- Після останнього промивання фізіологічним розчином, видаліть голку. Зафіксуйте порт двома пальцями та витягніть голку з позитивним тиском поршня шприца (малодосвідченому персоналу рекомендовано виконувати процедуру удвох).

- При використанні безпечної голки Ю-ПОРТ (U-PORT) підійміть ковпачок безпеки з горизонтального положення на 270° до контакту з голкою і появи характерного звуку «Клік», який свідчить, що голка заблокована. Ця операція дозволяє уникнути ризику випадкового травмування персоналу та контакту з кров'ю пацієнта.
- Стисніть область уколу протягом 1-2 хвилин, обробіть шкіру і накладіть суху пов'язку на 24 години.

